

31999R1268

26.6.1999

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 161/87

UREDBA SVETA (ES) št. 1268/1999
z dne 21. junija 1999
o podpori Skupnosti za predpristopne ukrepe za kmetijstvo in razvoj podeželja v državah prosilkah
Srednje in Vzhodne Evrope v predpristopnem obdobju

SVET EVROPSKE UNIJE JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 308 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽⁴⁾,

(1) ker sklepi Evropskega sveta z dne 12. in 13. decembra 1997 zagotavljajo predpristopno strategijo za države prosilke Srednje in Vzhodne Evrope in posebno predpristopno strategijo za Ciper;

(2) ker sklepi Evropskega sveta določajo, da se pomoč, zagotovljena v tej uredbi, za sedaj dodeli desetim državam prosilkam Srednje in Vzhodne Evrope;

(3) ker se je Skupnost odločila, da zagotovi posebno pomoč v obliki predpristopne pomoči za države, ki so zaprosile za pristop, da bi podprla sedanje procese ekonomske in socialne reforme v teh državah ter pripravila in olajšala vključevanje njihovih gospodarstev v gospodarstvo Skupnosti;

(4) ker naj bi se pomoč iz podpor Skupnosti za predpristopne ukrepe za kmetijstvo in razvoj podeželja v državah

prosilkah Srednje in Vzhodne Evrope v predpristopnem obdobju, skupaj s pomočjo Skupnosti skladno z Uredbo Sveta 1267/1999 z dne 21. junija 1999 o vzpostavitvi instrumenta strukturne politike v predpristopnem obdobju ⁽⁵⁾, usklajevala v okviru Uredbe Sveta 1266/1999 z dne 21. junija 1999 o usklajevanju pomoči državam kandidatkam v okviru predpristopne strategije in spremembah Uredbe (EGS) št. 3906/89 ⁽⁶⁾, in ob upoštevanju pogojnih določb Uredbe Sveta (ES) št. 622/98 z dne 16. marca 1998 o pomoči državam prosilkam v okviru predpristopne strategije in zlasti o vzpostavitvi partnerstev za pristop ⁽⁷⁾;

(5) ker odstavki 17 sklepov Evropskega sveta v Luxembourgju z dne 12. in 13. decembra 1997 določa, da finančna podpora državam, vključenim v proces širitve, glede dodelitve pomoči temelji na načelu enake obravnave, neodvisno od časa pristopa, s posebnim poudarkom na državah z največjimi potrebami;

(6) ker je predpristopna pomoč Skupnosti namenjena reševanju prednostnih problemov pri trajnostnem prilagajanju gospodarstev držav prosilk in omogočanju njihovega izvajanja pravnega reda Skupnosti, predvsem skupne kmetijske politike (SKP);

(7) ker naj bi predpristopna pomoč za kmetijstvo upoštevala prednostne naloge reformirane SKP, ker naj bi se taka pomoč uporabila za prednostna področja, ki jih določi vsaka država, kot so izboljšanje struktur za pridelavo

⁽¹⁾ UL C 175, 9.6.1998, str. 7
in UL C 27, 2.2.1999, str. 18.

⁽²⁾ Mnenje podano 6. maja 1999 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 101, 12.4.1999.

⁽⁴⁾ UL C 93, 6.4.1999.

⁽⁵⁾ UL L 161, 26.6.1999, str. 73.

⁽⁶⁾ UL L 161, 26.6.1999, str. 68.

⁽⁷⁾ UL L 85, 20.3.1998, str. 3.

- kmetijskih in ribiških proizvodov, distribucija, nadzor kakovosti živil, kot tudi veterinarski in fitosanitarni nadzor in vzpostavitev skupin proizvajalcev, ker naj bi bilo tudi mogoče financirati projekte celostnega razvoja podeželja, da bi podprli lokalne pobude in kmetijsko-okoljske ukrepe, da bi izboljšali učinkovitost kmetij, da bi prilagodili infrastrukturo kot tudi ukrepe, ki bodo pospešili strukturno preobrazbo;
- (8) ker bo v kmetijskem sektorju podpora Skupnosti izvedena v obliki večletnih programov, vzpostavljenih skladno s smernicami in načeli operativnih programov, uporabljenih v okviru strukturne politike, da bi v državah prosilkah omogočili izvajanje veljavnih načel in postopkov;
- (9) ker se lahko, skladno z Uredbo Sveta (ES) št. 1260/1999 z dne 21. junija 1999 o splošnih določbah o strukturnih skladih ⁽¹⁾, dodeli pomoč za kateri koli ukrep iz enega finančnega instrumenta Skupnosti v danem obdobju, vendar v primeru Evropske investicijske banke (EIB) skladno z njenimi lastnimi pravili o zagotavljanju pomoči;
- (10) ker naj sredstva Skupnosti ne bi nadomestila financiranja, ki je na voljo v vsaki državi prosilki, in ker pomoč Skupnosti predstavlja finančni prispevek k dokončanju projektov;
- (11) ker je treba predpristopno pomoč v kmetijskem sektorju dodeliti v obliki finančnih prispevkov in ob upoštevanju posebnih finančnih pravil, določenih z Uredbo Sveta (ES) št. 1258/1999 z dne 17. maja 1999 o financiranju skupne kmetijske politike ⁽²⁾;
- (12) ker naj bi pri dodelitvi sredstev državam prosilkam, ki jih določi proračunski organ v preambuli tega dokumenta, v celoti upoštevali nacionalno razvitost na podlagi bruto domačega proizvoda, aktivnega kmetijskega prebivalstva,
- obdelane kmetijske površine in, če je potrebno, posebnih ozemeljskih značilnosti;
- (13) ker naj bi države prosilke čim prej predložile svoje načrte, da ne bi prišlo do zavlačevanja izvajanja predpristopnih ukrepov s 1. januarjem 2000;
- (14) ker naj bi priprava teh programov, njihovo izvajanje in mehanizmi nadaljnega spremljanja ustrezali specifičnim pravilom strukturnega sklada in tako omogočali prenos pravnega reda Skupnosti;
- (15) ker naj bi podrobno predhodno presojo izvedli pred odobritvijo sredstev Skupnosti, da bi zagotovili, da program ustreza dejanskim potrebam, da bi zagotovili določeno fleksibilnost pri uresničevanju intervencije Skupnosti, da bi upoštevali ustrezne informacije in prve rezultate ukrepov, in da bi okrepili spremljanje in naknadno vrednotenje za zagotovitev učinkovitosti pričakovanega vpliva;
- (16) ker naj bi poskrbeli za to, da nadzorni odbor pomaga Komisiji pri nadaljnjem spremljanju vsakega programa;
- (17) ker naj bi sprejeli potrebne odločitve skladno s postopkom, določenim v členu 50(2) Uredbe (ES) št. 1260/1999, in za specifične finančne postavke skladno s postopkom, določenim v členu 13 Uredbe (ES) št. 1258/1999;
- (18) ker naj bi poročila o napredku, doseženem pri izvajanju kmetijske predpristopne pomoči, predložili Parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij;
- (19) ker naj bi bilo med prehodnim obdobjem (od 1. januarja 1999 do 31. decembra 2001) vsako sklicevanje na evro praviloma sklicevanje na evro kot denarno enoto, skladno z drugim stavkom člena 2 Uredbe Sveta (ES) št. 974/98 z dne 3. maja 1998 o uvedbi evra ⁽³⁾;
- (20) ker bo izvajanje teh ukrepov prispevalo k doseganju ciljev Skupnosti; ker za sprejetje te uredbe Pogodba ne določa drugih pooblastil kot tistih, določenih v členu 308,

⁽¹⁾ UL L 161, 26.6.1999, str. 1.

⁽²⁾ UL L 160, 26.6.1999, str. 103

⁽³⁾ UL L 139, 11.5.1998, str. 1

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

— pridelovalne metode v kmetijstvu, ki so namenjene varstvu okolja in ohranjanju podeželja,

— razvoj in popestritev gospodarskih dejavnosti ob zagotavljanju mnogovrstnih gospodarskih dejavnosti in alternativnih virov dohodka,

NASLOV I

CILJI IN VRSTE UKREPOV

— vzpostavljanje služb za pomoč kmetom in vodenje kmetij,

— ustanavljanje skupin proizvajalcev,

Člen 1

— obnova in razvoj vasi ter zaščita in ohranjanje podeželske dediščine,

Cilji

— agro-melioracija in komasacija,

1. Ta uredba vzpostavlja okvir za podporo Skupnosti trajnostnemu kmetijstvu in trajnostnemu razvoju podeželja v predpristopnem obdobju za naslednje države prosilke: Bolgarija, Češka republika, Estonija, Madžarska, Latvija, Litva, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

— vzpostavitev in sprotno dopolnjevanje zemljiških knjig,

— izboljšanje poklicnega usposabljanja,

2. Podpora Skupnosti ustreza pogojem, določenim v okviru partnerstev za pristop, in je zlasti namenjena:

— razvoj in izboljšanje podeželskih infrastruktur,

— upravljanje s kmetijskimi vodnimi viri,

(a) pomoči pri izvajanju pravnega reda Skupnosti v zvezi s skupno kmetijsko politiko in sorodnimi politikami;

— gozdarstvo, vključno s pogozdovanjem kmetijskih območij, naložbami v gozdna posestva, ki so last zasebnih lastnikov gozdov, in predelava in trženje gozdarskih proizvodov,

(b) reševanju prednostnih nalog in specifičnih problemov pri trajnostnem prilagajanju kmetijskega sektorja in podeželskih območij v državah prosilkah.

— tehnična pomoč za ukrepe, zajete s to uredbo, vključno s študijami za pomoč pri pripravi in spremljanju programa, informacijskih in reklamnih kampanj.

Člen 2

Ukrepi

NASLOV II

POMOČ

Skladno s prednostnimi nalogami, ki jih opredelijo države prosilke, in skladno s členom 4(3), se podpora kmetijstvu in razvoju podeželja nanaša na enega ali več naslednjih ukrepov, ki so usklajeni s pravnim redom Skupnosti:

Člen 3

Dopolnjevanje in tehnična pomoč

— naložbe v kmetijska gospodarstva,

— izboljšanje predelave in trženja kmetijskih in ribiških proizvodov,

— izboljšanje struktur za kontrolo kakovosti, veterinarsko in fitosanitarno kontrolo, kakovost živil in varstvo potrošnikov,

1. Aktivnost Skupnosti dopolnjuje ustrezne nacionalne aktivnosti ali prispeva k njim. Vzpostavi se v tesnem sodelovanju med Komisijo, državo prosilko, pristojnimi oblastmi in organi in ekonomskimi in socialnimi partnerji na ustrezni ravni. Tako sodelovanje zajema pripravo, izvajanje, vključno s financiranjem in oceno, spremljanje in vrednotenje ukrepov.

2. Komisija v okviru tehnične pomoči s pobudo in ukrepi zagotovi, da ukrepi Skupnosti podpirajo prednostne cilje, navedene v členu 1, in dodatno obogatijo nacionalne pobude.

Člen 4

Programiranje

1. Predvideni ukrepi za kmetijstvo in trajnostni razvoj podeželja, predvideni v tej uredbi, se vključijo v načrt, ki se pripravi na najustreznejši geografski ravni. Načrt pripravijo pristojne oblasti, ki jih določi država prosilka, in jih ta država predloži Komisiji po posvetovanju s pristojnimi oblastmi in organizacijami na ustreznih ravni.

2. Načrt zajema obdobje do sedem let od leta 2000 dalje in na podlagi uporabe člena 1(2), vsebuje:

- kvantificiran opis sedanjega stanja s prikazom neskladja, pomanjkljivosti in možnosti za razvoj, glavne rezultate predhodnih aktivnosti, uvedenih s pomočjo Skupnosti, uporabljenih finančnih virov in dosežene rezultate vrednotenja,
- opis predlagane strategije, njenih kvantificiranih ciljev, izbranih prednostnih nalog in geografski obseg,
- predhodno presojo pričakovanega ekonomskega, okoljskega in socialnega vpliva, vključno z učinki na zaposlenost,
- okvirno skupno finančno tabelo, ki povzema zagotovljena nacionalna sredstva, sredstva Skupnosti in, kjer je ustrezno, zasebna finančna sredstva, ki ustrezajo vsaki prednostni nalogi razvoja podeželja, sprejeti v okviru načrta, vključno, če je potrebno, ukrepe, ki jih financira Evropska investicijska banka, in druge mednarodne finančne instrumente,
- okvirni finančni prerezi za vsako leto, ki ga zajema programsko obdobje, za vsak vir, ki prispeva k programu,

— kjer je ustrezno, informacije o potrebah po študijah, usposabljanju ali aktivnostih tehnične pomoči, ki se nanašajo na pripravo, izvajanje ali prilagajanje zadevnih ukrepov,

— imena pristojnih oblasti in organov, odgovornih za izvajanje programa, vključno s plačilno agencijo,

— opredelitev „končnih upravičencev“, ki so lahko organizacije, ali javna ali zasebna podjetja, odgovorna za izvajanje operacij. Kadar državno pomoč dodelijo druge oblasti, ki jih pooblastijo države prosilke, so končni upravičenci ustanove, ki odločajo o dodelitvi javne pomoči,

— opis načrtovanih ukrepov za izvajanje načrtov in zlasti sheme pomoči, vključno s točkami, ki so potrebne za oceno pravil o konkurenci,

— določbe, ki zagotavljajo pravilno izvajanje programa, vključno s spremljanjem in vrednotenjem in opredelitvijo kvantificiranih kazalnikov za vrednotenje, in kontrolni in kazenski ukrepi,

— rezultati posvetovanj in določbe, sprejete za združevanje pristojnih oblasti in organov, kot tudi ustreznih ekonomskih, socialnih in okoljskih partnerjev.

3. Države prosilke v svojih načrtih zagotovijo prednost ukrepom za izboljšanje tržne učinkovitosti, standardov kakovosti in zdravstvenih standardov ter ukrepom za odpiranje novih delovnih mest na podeželju, skladno z določbami o varstvu okolja.

4. Razen če je drugače dogovorjeno z državo prosilko, se načrt predloži najkasneje v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe.

5. Komisija na podlagi načrta vsake države prosilke odobri načrt za kmetijstvo in razvoj podeželja skladno s postopkom, določenim v členu 50(2) Uredbe (ES) št. 1260/1999 v šestih mesecih po njegovi predložitvi, pod pogojem da so na voljo vse ustrezne informacije. Komisija oceni predlagani načrt, da ugotovi, ali je v skladu s to uredbo.

6. Če je treba, se sme program revidirati in dopolniti:

- zaradi socialno-ekonomskega razvoja, pomembnih novih informacij in rezultatov, zaznanih pri izvajanju zadevnih programov, vključno z rezultati spremljanja in vrednotenja, kot tudi potrebe po prilagajanju razpoložljivih zneskov pomoči,
- zaradi ukrepov, sprejetih v okviru partnerstva za pristop in nacionalnega programa za prevzem pravnega reda Skupnosti,
- zaradi ponovne porazdelitve sredstev, kot je določeno v členu 15.

Člen 5

Predhodna ocena, spremljanje in vrednotenje

1. Da bi lahko ocenili njihovo učinkovitost, je podpora ukrepom, vključenim v ta program, odvisna od predhodne in vmesne ocene, sprotnega spremljanja in naknadnega vrednotenja, z namenom, da se ocenita uspešnost in učinek glede na opredeljene cilje.

2. Komisija in država prosilka spremljata izvajanje programa. Tako spremljanje se izvaja na podlagi skupno dogovorjenih postopkov.

Spremljanje se izvaja glede na vnaprej dogovorjene in vzpostavljene specifične fizične okoljske in finančne kazalnike.

Države prosilke predložijo Komisiji letna poročila o napredku, ki vsebujejo vsaj informacije, navedene v členu 37 Uredbe (ES) št. 1260/1999, najkasneje ob koncu prvih šestih mesecev naslednjega leta.

3. Nadzorni odbor se ustanovi za vsak program razvoja podeželja skladno s členom 35 Uredbe (ES) št. 1260/1999.

Člen 6

Združljivost

Ukrepi, ki imajo odobreno pomoč Skupnosti, so usklajeni z obveznostmi, sprejetimi v partnerstvu za pristop in z načeli nacionalnega programa za prevzem pravnega reda Skupnosti.

Ukrepi, ki so financirani s to uredbo, so usklajeni z določbami Evropskih sporazumov, vključno z določbami za izvajanje teh sporazumov v zvezi z državnimi pomočmi.

Ukrepi, ki so financirani s to uredbo, ustrezajo ciljem skupne kmetijske politike, zlasti tistim, ki zadevajo skupne tržne ureditve in strukturne ukrepe Skupnosti. Ukrepi ne povzročajo motenj v trgovanju.

NASLOV III

FINANČNE DOLOČBE

Člen 7

Sredstva

1. Pomoč Skupnosti po tej uredbi se dodeli v obdobju od leta 2000 do leta 2006. Letne dodelitve sredstev odobri proračunski organ v mejah finančnih perspektiv.

2. Finančni prispevek Skupnosti za izvajanje programa razvoja podeželja se dodeli v obliki predplačil, delnega financiranja in financiranja v skladu z načeli, določenimi v členu 30 Uredbe (ES) št. 1260/1999.

Plačila finančne pomoči so lahko v obliki predplačil za izvajanje programa ter povračil nastalih stroškov.

3. Dodelitev finančnih sredstev za predpristopno pomoč za vsako državo prosilko temelji skladno s tem dokumentom na naslednjih objektivnih merilih:

- kmetijsko prebivalstvo,
- kmetijske površine,
- bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca, merjen po kupni moči,
- specifična ozemeljska situacija.

4. Za obdobje, navedeno v členu 4(2), se sme nameniti do 2 % letne dodelitve sredstev financiranju ukrepov, sprejetih na podlagi pobude Komisije, za pripravljalne študije, študijske izmenjave, vrednotenje in kontrole.

Člen 8

Stopnja prispevka Skupnosti

1. Prispevek Skupnosti sme znašati do 75 % skupnih upravičenih javnih izdatkov.

Za ukrepe, navedene v zadnji alineji člena 2 in členu 7(4), sme prispevek Skupnosti za financiranje znašati do 100 % skupnih upravičenih stroškov.

2. Za investicije, ki ustvarjajo prihodek, sme javna pomoč znašati do 50 % skupnih upravičenih stroškov, za katere sme prispevek Skupnosti znašati do 75 %. V vsakem primeru prispevek Skupnosti upošteva gornje meje, določene za državne pomoči, glede na stopnje pomoči in kumulacijo.

3. Finančna podpora in plačila so izražena v evrih.

Člen 9

Finančni nadzor

1. Finančna podpora je skladna z načeli, določenimi v Uredbi (ES) št. 1258/1999.

Komisija izvaja izdatke po tej uredbi skladno s finančno uredbo, ki velja za splošni proračun Evropskih skupnosti na podlagi finančnega memoranduma, ki se sklene med Komisijo in državo prosilko.

2. Komisija sprejme, skladno s postopkom, navedenim v členu 12, metode za vodenje programa, določbe za spremljanje in preverjanje izvajanja programa, sisteme za preprečevanje in preverjanje nepravilnosti in postopke za povračilo čezmerno plačanih zneskov. Ti ukrepi se sprejmejo kot predpogoj za odobritev programa, kot je navedeno v členu 4(5).

3. Ne glede na preverjanja, ki jih izvajajo države upravičenke, smeta Komisija in Računsko sodišče prek svojih zastopnikov ali ustrezno pooblaščenih predstavnikov izvajati tehnične in finančne revizije na kraju samem, vključno z vzorčnimi preskusi in končnimi revizijami.

Člen 10

Znižanje, začasna prekinitve in preklic pomoči

1. Če se zdi, da izvajanje ukrepa ne opravičuje katerega koli dela sredstev, ki so mu bila dodeljena, Komisija izvede ustrezen pregled primera, zlasti tako, da zaprosi državo prosilko ali organe, ki jih je le-ta pooblastila za izvajanje ukrepa, da v določenem roku podajo svoje pripombe.

2. Po tem pregledu lahko Komisija zmanjša ali začasno prekine pomoč za zadevni ukrep, če pregled potrdi obstoj nepravilnosti ali pomembne spremembe, ki vplivajo na naravo ali pogoje izvajanja ukrepa, in za katero ni bila pridobljena odobritev Komisije.

3. Kateri koli znesek, povrnjen zaradi preplačila, se nakaže Komisiji. Za zneske, ki niso nakazani, se zaračunajo zamudne obresti skladno z določbami finančne uredbe.

Člen 11

Komisija dodeljuje razpoložljiva sredstva državam prosilkam za izvajanje člena 7(2). V treh mesecih po sprejetju te uredbe Komisija sporoči vsaki državi prosilki svoje sklepe glede okvirnih finančnih sredstev, dodeljenih za sedemletno obdobje.

NASLOV IV

IZVEDBENE DOLOČBE

Člen 12

1. Komisija sprejme podrobna pravila za izvajanje te uredbe skladno s postopkom, določenim v členu 50(2) Uredbe (ES) št. 1260/1999.

2. Komisija sprejme podrobna finančna pravila skladno s postopkom, določenim v členu 13 Uredbe (ES) št. 1258/1999. Ta pravila se zlasti nanašajo na ustrezne določbe za zagotovitev skladnosti s proračunsko disciplino.

NASLOV V

DRUGE DOLOČBE*Člen 13***Poročila**

Komisija predstavi letno poročilo o podpori Skupnosti, dodeljeni skladno s to uredbo, Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

V takih poročilih Komisija poda kratek pregled napredka pri doseganju ciljev, določenih v členu 1.

NASLOV VI

KONČNE DOLOČBE*Člen 14***Informiranje in objavlanje**

1. Države prosilke ustrezno objavijo programe, določene v členu 4(5).

2. Objavljanje zajema zlasti:

— informiranje potencialnih upravičencev in strokovnih organizacij o pomoči, ki je na voljo,

— informiranje širše javnosti o vlogi Skupnosti v zvezi s pomočjo.

Morebitni predlogi in ukrepi, sprejeti v ta namen, se posredujejo Komisiji.

Člen 15

Po pristopu k Evropski uniji država ni več upravičena do podpore skladno s to uredbo. Sredstva, ki so na voljo zaradi pristopa države prosilke k Evropski uniji, se prerazporedijo na druge države prosilke, navedene v členu 1(1). Pri prerazporeditvi se upošteva potrebe držav prosilk in njihovo sposobnost za absorpcijo pomoči in načela, določena v členu 7(3).

Svet, ki deluje s kvalificirano večino na predlog Komisije, sprejme sklep o splošnem pristopu k prerazporeditvi sredstev.

Glede na sklep Sveta, naveden v drugem odstavku, Komisija odloči o prerazporeditvi razpoložljivih sredstev med druge upravičence skladno s postopkom, določenim v členu 12(1).

*Člen 16***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Uporablja se od 1. januarja 2000.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Luxembourg, 21. junija 1999

Za Svet

Predsednik

G. VERHEUGEN